

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор

Одеського державного

університету внутрішніх справ

доктор юридичних наук, професор

Максим КОРНІЄНКО

« 25 » 2024 р.

ВИСНОВОК

Одеського державного університету внутрішніх справ щодо дисертації Гунченко Дар'ї Ігорівни на тему «Обрання, зміна, скасування заходів забезпечення кримінального провадження на стадії досудового розслідування за ініціативою сторони захисту», поданої на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»

ВИТЯГ

з протоколу засідання кафедри кримінального процесу та криміналістики факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Одеського державного університету внутрішніх справ МВС України №15 від 13 травня 2024 року щодо проведення публічної презентації та обговорення наукових результатів дисертації аспірантки Одеського державного університету внутрішніх справ Гунченко Дар'ї Ігорівни на тему «Обрання, зміна, скасування заходів забезпечення кримінального провадження на стадії досудового розслідування за ініціативою сторони захисту».

ГОЛОВУЮЧА: кандидат юридичних наук Марченко Олена Анатоліївна

ПРИСУТНІ:

Корнієнко М.В., доктор юридичних наук, професор;
Тетерятник Г.К., доктор юридичних наук, професор;
Тарасенко В.Є., доктор юридичних наук, професор;
Смоков С.М., кандидат юридичних наук, професор;
Лісніченко Д.В., кандидат юридичних наук, доцент;
Мудрецька Г.К., кандидат юридичних наук, доцент;
Янковий М.О., кандидат юридичних наук, доцент;
Паламарчук Г.В., кандидат юридичних наук;
Марченко Т.Ю., кандидат юридичних наук;
Марченко О.А., кандидат юридичних наук;
Теслюк І.О., кандидат юридичних наук

З присутніх - 3 доктора наук та 5 кандидатів наук - фахівців за профілем поданої на розгляд дисертації.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Обговорення наукового дослідження аспіранта Одеського державного університету внутрішніх справ **Гунченко Дар'ї Ігорівни** на тему: «Обрання, зміна та скасування заходів забезпечення кримінального провадження на стадії досудового розслідування за ініціативою сторони захисту», поданої на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право» з метою надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

Робота виконана в Одеському державному університеті внутрішніх справ.

Науковий керівник: Тетерятник Ганна Костянтинівна доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кримінального процесу та криміналістики Одеського державного університету внутрішніх справ.

Гунченко Дар'я Ігорівна, народилася 02.04.1995 року у м. Харків, Українка.

З 2001 р. по 2012 р. навчалася у Харківській гімназії № 82.

З 2012 р. по 2018 р. була студенткою денної форми навчання Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Навчалась на слідчо-криміналістичному факультеті, за кошти державного бюджету. Отримала диплом магістра з відзнакою за спеціальністю «Право».

З 19.03.2018 по 20.05.2020 працювала на посаді помічника адвоката.

24.06.2020 рішенням Ради адвокатів Харківської області отримала Свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю № 002449.

Сімейний стан: вдова.

Має дочку.

15.09.2020 року наказом від 04.09.2020 року № 352 зарахована до докторантури та аспірантури Одеського державного університету внутрішніх справ.

Тему дисертації затверджено на засіданні Вченої ради Одеського державного університету внутрішніх справ 30 листопада 2020 року, протокол №10. Тему дисертації уточнено на засіданні Вченої ради Одеського державного університету внутрішніх справ 27 квітня 2023 року, витяг з протоколу №10.

Освітньо-наукову програму підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право» завершила 18.03.2024 року.

Здобувач має 6 наукових публікацій за темою дисертації, з них 1 стаття у періодичному науковому виданні Web of Science, 2 статті у наукових фахових виданнях України, 3 тези доповідей на науково-практичних конференціях.

СЛУХАЛИ:

Доповідь аспірантки Гунченко Д.І. про результати виконаного наукового дослідження на тему «Обрання, зміна та скасування заходів забезпечення кримінального провадження на стадії досудового розслідування за ініціативою сторони захисту». Здобувачка ознайомила присутніх зі структурою дисертації, обґрунтувала актуальність обраної теми дослідження, яка пояснюється насамперед тим, що кримінальне процесуальне законодавство встановлює одним із головних завдань кримінального провадження охорону прав, свобод та законних інтересів його учасників з тим, щоб жодна особа не була піддана необґрунтованому процесуальному примусу.

У чинному кримінальному процесуальному законодавстві відсутня єдина, чітко сформульована правова дефініція заходів забезпечення кримінального провадження. Однак їх правова сутність полягає у встановленні комплексу правових важелів, які серед іншого дієво зможуть запобігти спробам окремих учасників кримінального провадження порушити покладені на них згідно з законом процесуальні обов'язки.

Частіше такі заходи застосовуються за ініціативою сторони обвинувачення відносно підозрюваного або обвинуваченого. Однак, процесуальне законодавство надає можливість проявляти ініціативу у процесі прийняття рішень про їх застосування, зміну та скасування і стороні захисту. Доказова діяльність захисника під час обрання, зміни та скасування заходів забезпечення кримінального провадження має багатокомпонентний склад, що потребує окремого аналізу процесуальних форм прояву ініціативності сторони захисту під час кожного із заходів. Особливо з урахуванням тих багаточисленних змін, які зазнає цей інститут протягом усіх років чинності КПК України 2012 року.

Актуальність дослідження питань, пов'язаних із застосуванням заходів забезпечення кримінального провадження (далі – ЗЗКП) також полягає і в тому, що у фокусі уваги знаходиться баланс публічних інтересів в частині ефективного розслідування та досягнення мети кримінального провадження, та приватних інтересів кожного, до кого вони можуть бути застосовані.

Реалізація прав сторони захисту при вирішенні питання щодо обрання, зміни та скасування заходів забезпечення кримінального провадження залежить не тільки від процесуальної активності та кваліфікації сторони захисту, а й значною мірою від нормативної регламентації, ступеня врегулювання правовідносин у досліджуваній сфері, єдності правозастосовної практики.

Науковий доробок вчених, який можна вважати основою для вдосконалення практичної реалізації досліджуваного правового інституту умовно доцільно поділити на такі групи: 1) роботи, які присвячені участі сторін кримінального провадження при застосування окремих заходів забезпечення кримінального провадження; 2) роботи, які присвячені

запобіжним заходам в цілому; 3) роботи, в яких досліджено заходи забезпечення кримінального провадження, які не відносяться до запобіжних заходів; 4) роботи, які присвячені іншим правовим інститутам, дотичним до заходів забезпечення кримінального провадження.

Швидкий темп змін у кримінальному процесуальному законодавстві на даний час обумовлений практичною необхідністю у створенні правового механізму регулювання кримінальних процесуальних правовідносин у сфері застосування заходів забезпечення кримінального провадження в якісно нових обставинах суспільно-політичної обстановки. Така динаміка законодавчих змін, неоднозначна судова практика, наявність прогалин та проблемних питань ставлять нові виклики та завдання щодо переоцінки актуальності існуючих кримінально процесуальних норм застосування ЗЗКП в умовах сьогодення.

Необхідним є удосконалення ступеня правової визначеності механізмів прояву процесуальних ініціатив стороною захисту, що зумовить не декларативну процесуальну рівність сторін кримінального провадження, а дійсну, що сприятиме максимальній ефективності захисту підозрюваного під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

Метою дослідження є отримання наукового результату у вигляді науково обґрунтованих теоретичних положень щодо обрання, зміни та скасування заходів забезпечення кримінального провадження за ініціативою сторони захисту та розроблення пропозицій щодо вдосконалення кримінального процесуального законодавства України та практики його застосування.

Для досягнення зазначеної мети у дисертаційному дослідженні вирішувалися такі завдання:

-проаналізувати стан наукової розробленості проблематики обрання, зміни та скасування заходів забезпечення кримінального провадження за ініціативою сторони захисту;

-визначити поняття та зміст, процесуальні механізми реалізації ініціативності сторони захисту при обранні, зміні та скасуванні заходів забезпечення кримінального провадження;

-з'ясувати та охарактеризувати особливості обрання, зміни та скасування заходів забезпечення кримінального провадження, які не є запобіжними заходами, за ініціативою сторони захисту на стадії досудового розслідування;

-дослідити порядок обрання, зміни та скасування запобіжних заходів за ініціативою сторони захисту на стадії досудового розслідування;

-визначити особливості реалізації ініціативності сторони захисту під час обрання, зміни та скасування заходів забезпечення кримінального провадження в умовах воєнного стану.

Об'єктом дослідження виступають кримінальні процесуальні правовідносини, які виникають в процесі обрання, зміни та скасування заходів забезпечення кримінального провадження за ініціативи сторони захисту.

Предметом дослідження є обрання, зміна, скасування заходів забезпечення кримінального провадження на стадії досудового розслідування за ініціативою сторони захисту.

Дисертаційне дослідження є першим науковим комплексним дослідженням ініціативності сторони захисту під час вирішення питання про обрання, зміну та скасування ЗЗКП.

Робота містить висновки та рекомендації, які мають значення для подальшого розвитку науки кримінального процесуального права та містять наукову новизну:

вперше:

- сформульовано авторську дефініцію «ініціативність сторони захисту» у контексті обрання, зміни чи скасування ЗЗКП. Під цим поняттям запропоновано розуміти проактивну діяльність сторони захисту з використанням комплексу процесуальних засобів, способів реагування на правову дійсність у конкретному кримінальному провадженні в динаміці кримінальної процесуальної діяльності, шляхом тактичного використання відповідно до процесуальної ситуації наданих законом прав, з метою досягнення найбільш сприятливого та бажаного для підозрюваного результату та забезпечення ефективного захисту;

- обґрунтовано існування та прикладне значення трьох форм ініціативності сторони захисту під час вирішення питання про застосування ЗЗКП. Зміст ініціативності сторони захисту під час застосування ЗЗКП пропонується розглядати як сукупність процесуальних та тактичних дій, які характеризують її активну, пасивну та змішану форми. Визначення структури та сутності змісту аналізованого поняття має визначне загальнотеоретичне та методологічне значення для підвищення рівня захисту прав особи у кримінальному провадженні.

До активної форми прояву ініціативності сторони захисту віднесено конкретні дії, спрямовані спростування доводів слідчого, прокурора щодо необхідності застосування до підозрюваного обвинуваченого певного ЗЗКП. До пасивної форми - тактичні рішення сторони захисту, при яких суб'єкт умисно не використовує надане процесуальним законом право. Змішана форма ініціативності сторони захисту під час застосування ЗЗКП являє собою комплекс взаємопов'язаних дій, що окремо одна від одної можуть бути віднесені до активної або пасивної форми;

- виділено особливості застосування, зміни та скасування ЗЗКП в умовах воєнного стану, які впливають на реалізацію ініціативності сторони захисту:

1) врахування слідчим суддею як ризиків запровадження воєнного стану та збройної агресії в Україні;

2) обмеження ініціативності сторони захисту при обранні в окремих категоріях кримінальних проваджень тримання під вартою як безальтернативного запобіжного заходу;

3) обмеження ініціативності сторони захисту при вирішенні питання про скасування такого запобіжного заходу як тримання під вартою для

проходження військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період внаслідок неможливості відповідно до ст. 616 КПК України безпосереднього звернення до слідчого судді з відповідним клопотанням;

4) використання як форми прояву ініціативності сторони захисту звернення зі скаргою на бездіяльність прокурора при вирішенні питання про скасування запобіжного заходу для проходження військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період;

5) виключність випадків розгляду клопотання про застосування запобіжних заходів без участі підозрюваного та можливість ініціювання захисником подання клопотання до суду про такий розгляд за відсутності його підзахисного;

6) обмеження ініціативності сторони захисту внаслідок нерегульованості порядку прийняття рішення прокурором, керівником органу прокуратури у випадку делегування йому повноважень слідчого судді;

7) непропорційність регулювання питань діяльності сторони обвинувачення та сторони захисту в умовах воєнного стану на стадії досудового розслідування внаслідок відсутності механізмів залучення та зміни захисника, у випадках, коли його участь об'єктивно унеможливлена внаслідок умов воєнного стану;

удосконалено:

- позицію щодо обов'язку сторони обвинувачення повідомити сторону захисту про можливість ознайомитись з клопотаннями про застосування таких ЗЗКП, як грошове стягнення та накладення арешту на майно. Обґрунтовано, що під час вирішення відповідних клопотань, рівень та ефективність ініціативної процесуальної поведінки в рамках відповідного кримінального провадження на пряму залежить від підготовки та обізнаності сторони захисту щодо факту надходження до суду цих клопотань сторони обвинувачення з можливістю ознайомлення з їх змістом;

- пропозиції щодо уточнення процедури повернення стороні захисту раніше вилучених документів, які посвідчують спеціальне право особи, у випадку прийняття рішення слідчим суддею про повернення клопотання сторони обвинувачення про тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом. У контексті забезпечення засади рівності сторін обґрунтовано необхідність встановлення конкретного строку для сторони обвинувачення для повторної подачі повернутого клопотання та обов'язку повернути вилучені документи, у випадку його пропуску. Дане правове питання не має наразі встановленого правового алгоритму дій сторони захисту. Крім того, з метою уникнення зловживань стороною обвинувачення своїми процесуальними правами, важливим є нормативне закріплення того, що у випадку повернення судом аналізованого клопотання стороні обвинувачення, воно може бути повторно подано до слідчого судді не пізніше наступного дня з моменту винесення відповідної ухвали про повернення. Обґрунтованим вбачається визначення такого строку з огляду на той факт, що

таке клопотання потребує усунення деяких недоліків через невідповідність ст. 150 КПК України та не передбачає його складання спочатку;

- гарантії ознайомлення захисника зі змістом клопотання про обрання запобіжного заходу та з доданими до нього матеріалами не пізніше ніж за одну годину до початку судового розгляду. Запропоновано встановити можливість захисника на власний розсуд відмовитись або скоротити вказаний строк ознайомлення;

дістали подальшого розвитку:

- пропозиції щодо впровадження нових процесуальних механізмів прояву ініціативи сторони захисту у кримінальному провадженні;

- теоретичні положення щодо напрямків прояву ініціативності сторони захисту під час обрання, зміни, скасування запобіжних заходів: спростування обґрунтованості підозри особи у вчиненні нею злочину; спростування наявності ризиків, які наведені у відповідному клопотанні стороною обвинувачення; доведення доцільності забезпечення кримінального провадження шляхом застосування найменш правообмежуючого запобіжного заходу;

- напрями доказової діяльності сторони захисту щодо кожного із ЗЗКП;

- підхід, відповідно до якого терміни «місце реєстрації», «місце проживання» та «місце перебування» не підлягають ототожненню, та використання факту відсутності підозрюваного, обвинуваченого за місцем його реєстрації, під час обґрунтування необхідності обрання запобіжного заходу.

З метою вдосконалення механізму реалізації ініціативи сторони захисту щодо застосування тимчасового доступу до речей та документів доцільно визначити вимоги до процесуального оформлення порядку застосування цього ЗЗКП та законодавчо закріпити, що сторона захисту фіксує хід проведення аналізованого заходу в окремому документі – акті, передбачивши у КПК України вимоги до його процесуальної форми.

Необхідним є уточнене визначення у кримінальному процесуальному законодавстві правового статусу майна, яке було вилучене під час обшуку. Речі та документи, які були вилучені згідно з переліком, щодо якого прямо було надано дозвіл на відшукання безпосередньо в ухвалі слідчого судді про дозвіл на проведення обшуку, та не відносяться до предметів, які вилучені законом з обігу, вважаються майном, до яких застосовано ЗЗКП у вигляді арешту майна. Відповідно ті речі та документи, які вилучалися під час обшуку, однак не були прямо зазначені у відповідній судовій ухвалі слід вважати тимчасово вилученим майном.

Доцільним є доповнення КПК України відповідною нормою, з метою забезпечення принципу правової визначеності, єдності слідчої та судової практики.

За результатами роботи, на підставі вивченої наукової доктрини та правозастосовчої практики, дослідження містить законодавчі пропозиції для

вирішення деяких з досліджуваних проблемних питань, які висвітлені в Додатку Г.

По закінченню доповіді дисертанта, присутніми було поставлено низку запитань.

КОРНІЄНКО М.В., доктор юридичних наук, професор: Дар'є Ігорівно, як впроваджені результати вашого дослідження?

ГУНЧЕНКО Д.І.: Дякую за запитання, результати дослідження впроваджені в освітній процес та науково-дослідну діяльність Одеського державного університету внутрішніх справ, про що є відповідні акти впровадження.

ТАРАСЕНКО В.Є., доктор юридичних наук, професор: Шановна Дар'є Ігорівно, на сторінці 61 вашої роботи ви вказуєте, що потерпілий не є стороною кримінального провадження, а тому не може реалізовувати ініціативу та висловлювати думку у судовому засіданні щодо застосування до особи заходів забезпечення кримінального провадження. Чи в будь-якому випадку він не є суб'єктом сторони обвинувачення та позбавлений такої можливості?

ГУНЧЕНКО Д.І.: Дякую за запитання. Так, частиною 1 ст. 193 КПК України передбачений вичерпний перелік осіб, які мають бути присутніми при розгляді клопотання про застосування запобіжного заходу, зокрема: прокурор, підозрюваний, обвинувачений, його захисник, крім випадків, передбачених ч.6 цієї статті. Тому за загальним правилом, потерпілий не має бути присутнім під час судового розгляду відповідного клопотання, крім випадків, якщо потерпілий володіє інформацією про факти вчинення підозрюваним, обвинуваченим незаконних дій вказаних у ст. 177 КПК України або якщо вони були направлені безпосередньо на потерпілу особу.

Крім того, чинне процесуальне законодавство передбачає окрему можливість віднесення потерпілого до суб'єкта сторони обвинувачення щодо тих кримінальних проваджень, які здійснюються у формі приватного обвинувачення. У таких випадках потерпілий має можливість бути присутнім у відповідному судовому засіданні та проявляти ініціативу щодо застосування заходів забезпечення кримінального провадження до особи. Дякую, щодо цього у мене все.

ГУНЧЕНКО Д.І.: Дякую за надану відповідь, ваша позиція зрозуміла.

ЛІСНІЧЕНКО Д.В., кандидат юридичних наук, доцент: Дар'є Ігорівно, у мене до Вас два взаємопов'язаних питання. Скажіть, будь ласка, чи будь-яка діяльність сторони захисту є ініціативною, а також чому саме через категорію «проактивна діяльність» ви розкриваєте поняття ініціативність сторони захисту?

ГУНЧЕНКО Д.І.: Дякую за запитання. Ні, не будь-яка діяльність сторони захисту є ініціативною. В дисертаційному дослідженні ми виокремили пасивну ініціативність як один з різновидів ініціативної діяльності сторони захисту, при якій певні процесуальні дії свідомо з тактичних мотивів стороною захисту не вчиняються. Однак несправедливим

буде вважати, що будь-яке невчинення певних дій стороною захисту є винятково пасивною ініціативністю. Тобто, у випадках, коли певні дії сторони захисту не вчиняються або вчиняються винятково в силу закону, то такі дії не можна вважати частиною ініціативної діяльності сторони захисту, оскільки у даному випадку відсутня їх вольова складова як провідний елемент ініціативності.

Ініціативній діяльності сторони захисту у будь-якій формі її прояву завжди передує активний інтелектуальний аналіз доцільності вчинення/невчинення певних процесуальних дій з огляду на обрану стратегію правової позиції. Однак, активні дії сторони захисту, які вона має вчиняти в силу закону не завжди мають ініціативну складову, на відміну від ініціативності, яка, хоча і має різні форми, проте завжди поєднана з активністю на різних етапах формування стратегії процесуальної поведінки.

Щодо другого питання, вважаю за необхідне зазначити наступне, саме проактивність за своєю сутністю передбачає здатність вільно розпоряджатися свободою вибору, бути максимально ефективним, швидко реагувати на зміни середовища та зовнішніх обставин. Таким чином, діяльність сторони захисту, під час обрання, зміни та скасування заходів забезпечення кримінального провадження, завжди поєднана з потребою у прийнятті вольових, інтелектуальних рішень, застосування у кожному конкретному кримінальному провадженні максимально ефективних тактичних прийомів та засобів, з урахуванням нестабільності процесуальної обстановки, з використанням навичок прогнозування та дії на випередження певних дій опонента. Поняття активності, в свою чергу, не завжди передбачає вчинення яких-небудь дій за відсутності конкретних зовнішніх обставин. (У даному контексті можна говорити про одночасну наявність такої ознаки як реактивність, тобто коли дії вчиняються лише при наявній зовнішній мотивації, а не при гіпотетичній можливості настання певних обставин).

Отже, з огляду на вказане, вважаємо, що саме через категорію проактивної діяльності, поняття ініціативність сторони захисту під час обрання, зміни, скасування ЗЗКП є максимально розкритим.

ЛІСНІЧЕНКО Д.В., кандидат юридичних наук, доцент: Дякую за Вашу відповідь.

МУДРЕЦЬКА Г.В., кандидат юридичних наук, доцент: Дар'є Ігорівно, поясніть, будь ласка, доцільність Вашої пропозиції щодо закріплення у ч. 2 ст. 184 КПК України необхідності надання копії клопотання про застосування запобіжного заходу, крім підозрюваного, обвинуваченого додатково ще й захиснику не пізніше ніж за 1 годину до початку розгляду клопотання. Обґрунтуйте заборонований вами строк.

ГУНЧЕНКО Д.І.: Дякую за запитання. Актуальні положення кодексу не зобов'язують слідчого або прокурора підготувати екземпляр такого клопотання для ознайомлення з його змістом захисником підозрюваного. Проте, фактично це обумовлює ситуацію, коли захисник прибувши у судове засідання взагалі не має можливості заздалегідь підготуватися до аргументів

сторони обвинувачення та як наслідок це призводить до нерівності сторін у доказуванні своєї позиції перед слідчим суддею та неможливості справедливого дотримання принципу змагальності.

На нашу думку такий строк все одно має бути, оскільки за ч.4 ст. 193 КПК України, за клопотанням сторін або за власною ініціативою слідчий суддя, суд має право заслухати будь-якого свідка чи дослідити будь-які матеріали, що мають значення для вирішення питання про застосування запобіжного заходу. Тобто логічним є надання певного строку захиснику для ознайомлення з клопотанням сторони обвинувачення та на основі викладених у ньому аргументів, наприклад, виклику свідків, які можуть надати показання суду на користь позиції підозрюваного, або отримання певних документів – доказів, які знаходяться у володінні інших осіб і для їх надання суду необхідна певна кількість часу.

А також, при визначенні із запропонованим строком ознайомлення захисника з аналізованим клопотанням, крім іншого, приймався до уваги суто практичний фактом, зокрема та обставина, що, у випадку встановлення 3-годинного строку для ознайомлення і для захисника також, то при певному збігу обставин, можлива ситуація, коли спочатку використає свої 3 години на ознайомлення підозрюваний, обвинувачений, а потім окремо ще й захисник. Вручення такого клопотання для ознайомлення можливе не з самого початку роботи суду, тому при нормативно встановленому максимальному 6-годинному строку для ознайомлення з таким клопотанням можуть виникнути проблеми з організацією роботи самого суду, що можливо уникнути, на наш погляд, встановивши 1 годину захиснику для ознайомлення з відповідним клопотанням. Дякую, на цьому мою відвоць завершена.

МУДРЕЦЬКА Г.В., кандидат юридичних наук, доцент: Дякую, Ваша позиція мені зрозуміла.

ЯНКОВИЙ М.О., кандидат юридичних наук, доцент: Шановна, Дар'я Ігорівна, у своїй роботі Ви виокремлюєте змішану форму ініціативності сторони захисту під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Чи можете ви навести додатково, крім наведених в дисертації, приклади дій сторони захисту, які відносяться до змішаної форми ініціативності.

ГУНЧЕНКО Д.І.: Дякую за запитання. Так, можу. Як було зазначено в роботі, особливістю змішаної форми ініціативності є той факт, що вона за своїм змістом охоплює ознаки двох інших її форм – активної та пасивної. Так, прикладом такої форми ініціативності може бути ситуація, при якій сторона захисту первинно проявляє свою ініціативу щодо отримання судового рішення про тимчасовий доступ до речей та документів, а потім, проаналізувавши отримані таким чином матеріали, приходять до висновку про недоцільність їх використання в кримінальному провадженні.

Наступним прикладом змішаної ініціативності може бути ситуація при якій суб'єкт сторони захисту попередньо зустрічається для розмови з особою, яка в перспективі може бути свідком сторони захисту, однак за результатами

такої бесіди розуміє про відсутність у такої особи відомостей, які мають значення для обраної правової позиції сторони захисту.

ЯНКОВИЙ М.О., кандидат юридичних наук, доцент: Дякую за надану відповідь.

Після відповідей на запитання слово було надано науковому керівнику доктору юридичних наук, професору, Тетерятник Г.К., яка надала оцінку та охарактеризувала Гунченко Дар'ю Ігорівну як відповідальну, грамотну, цілоспрямовану, досвідчену та ініціативну дисертантку. Науковий керівник підкреслила, що здобувачка зуміла використати свій досвід та науковий потенціал і досить ґрунтовно та досконало виконала наукове дослідження.

Мета, завдання, які поставила перед собою Гунченко Д.І., були послідовно та повно розкриті в дисертації, а надані висновки та пропозиції є вдалими, логічними та науково обґрунтованими. Пропозиції цікаві, заслуговують на увагу та можуть мати вагоме значення для вирішення окремих проблем правозастосовної практики.

Здобувачка оволоділа методологією наукового дослідження, що дозволило виконати наукове завдання та сформувані ґрунтовні та доцільні пропозиції щодо змін до кримінального процесуального законодавства. Представлене на публічній презентації дослідження є завершеною працею, яка має суттєве значення для вітчизняної юридичної науки, а його авторка готова до атестації здобувача ступеня доктора філософії.

Науковий керівник також подякувала всім присутнім за підтримку наукового дослідження і здобувача.

Під час наукової дискусії учасниками публічної презентації надано свої думки і міркування, щодо представленого на розгляд дослідження.

ТАРАСЕНКО В.Є., доктор юридичних наук, професор: Ознайомившись зі змістом роботи, заслухавши доповідь та відповіді здобувача на запитання, можу прийти до висновку, що представлена для розгляду дисертаційна робота має вагоме значення для розвитку кримінального процесу, зазначені в дослідженні висновки та пропозиції належним чином пройшли апробацію на науково-практичних конференціях, основні положення дисертації висвітлено в достатній кількості наукових статей, що свідчить про ґрунтовність та серйозність підходу авторки до написання аналізованої роботи. Наявні акти впровадження результатів дослідження. Таким чином, виконані усі формальні вимоги, що висуваються до такого виду робіт, за ступенем актуальності та науковою значимістю є завершеним науковим дослідженням та може бути рекомендоване до разового публічного захисту в разовій спеціалізованій вченій раді з метою присудження Дар'ї Ігорівні ступеня доктора філософії.

КОРНІЄНКО М.В. доктор юридичних наук, професор: Після виступу здобувачки та її відповідей на поставлені запитання я можу зробити висновок, що вона дуже відповідально віднеслась до написання дисертаційної роботи, отримані висновки є цікавими, логічними, актуальними та доцільними. Я підтримую думки колег, що представлена дисертація може бути рекомендована

до разового публічного захисту для здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

ЯНКОВИЙ М.О., кандидат юридичних наук, доцент: З огляду на відповіді дисертанта на запитання видно, що Дар'я Ігорівна добре володіє темою дослідження як в теоретичному, так і в практичному аспекті. Вважаю, що робота заслуговує на високу оцінку та може бути представлена до захисту.

ЛІСНІЧЕНКО Д.В., кандидат юридичних наук, доцент: Мені сподобався виступ здобувача, сама робота, досить ґрунтовно розкритий предмет дослідження. Тема діяльності сторони захисту у кримінальному провадженні є досить часто аналізованою в науковому середовищі, однак з точки зору розкриття поняття ініціативності сторони захисту, поділу її на різні форми, встановлення її змісту та процесуальних форм, то таке дослідження зроблено дійсно вперше. Запропоновані здобувачем зміни до законодавства є цікавими та корисними. Вважаю, що робота може бути рекомендована до публічного захисту.

МУДРЕЦЬКА Г.В., кандидат юридичних наук, доцент: Робота дійсно є актуальною та науково обґрунтованою, такою, що матиме суттєве значення для актуальної кримінальної процесуальної науки. Я вважаю, що дана дисертація дійсно заслуговує на схвалення та може бути представлена до захисту.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів Гунченко Дар'ї Ігорівни на тему «Обрання, зміна, скасування заходів забезпечення кримінального провадження на стадії досудового розслідування за ініціативою сторони захисту», поданої на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»

Обґрунтування вибору теми дослідження. Кримінальне процесуальне законодавство встановлює одним із головних завдань кримінального провадження охорону прав, свобод та законних інтересів його учасників з тим, щоб жодна особа не була піддана необґрунтованому процесуальному примусу.

У чинному кримінальному процесуальному законодавстві відсутня єдина, чітко сформульована правова дефініція заходів забезпечення кримінального провадження (далі – ЗЗКП). Однак їх правова сутність полягає у встановленні комплексу правових важелів, які серед іншого дієво зможуть запобігти спробам окремих учасників кримінального провадження порушити покладені на них згідно з законом процесуальні обов'язки.

Частіше такі заходи застосовуються за ініціативою сторони обвинувачення відносно підозрюваного або обвинуваченого. Однак, процесуальне законодавство надає можливість проявляти ініціативу у процесі прийняття рішень про їх застосування, зміну та скасування і сторони захисту. Доказова діяльність захисника під час обрання, зміни та скасування ЗЗКП має багатокomпонентний склад, що потребує окремого аналізу процесуальних форм прояву ініціативності сторони захисту під час кожного із заходів.

Особливо з урахуванням тих багаточисленних змін, які зазнає цей інститут протягом усіх років чинності КПК України 2012 року.

Порядок обрання, зміни та скасування заходів забезпечення кримінального провадження та роль сторони захисту у відповідній процедурі неодноразово були предметами досліджень багатьох авторитетних вчених, зокрема таких як Т.В. Бабчинська, В.О. Винокуров, І. В. Гловюк, Ю.М. Грошевий, О.В. Гунченко, В.А. Завтур, І. М. Зубач, О.В. Капліна, Л.М. Лобойко, Т.В. Лукашкіна, Є.Д. Лук'янчиков, Т. М. Мирошніченко, О.Р. Михайленко, В.Т. Нор, В.О. Попелюшко, В.В. Рогальська, В.В. Рожнова, В.М. Савицький, О.М. Скрябін, Є.В. Смирнова, В. О. Соловйов, О.Ю. Татаров, В.М. Тертишник, І. А. Тітко, О.О. Торбас, В.І. Фаринник, Т. Г. Фоміна, О.Г. Шило, М.Є. Шумило, О.Г. Яновська та інші.

Питання діяльності захисника як представника сторони захисту при вирішенні питання про застосування запобіжних заходів висвітлені у дисертаціях О.В. Малахової «Реалізація інституту сприяння захисту у кримінально-процесуальному доказуванні» (2016), В. О. Винокурова «Захист прав підозрюваного при затриманні та застосуванні запобіжного заходу в вигляді тримання під вартою» (2018 рік), О. В. Гунченка «Діяльність захисника при вирішенні питання про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою» (2019 рік), О.В. Дудко «Помилки адвоката в кримінальному провадженні» (2020), В.О. Соловйова «Захисник як суб'єкт доказування при обранні, зміні, скасуванні заходів забезпечення кримінального провадження слідчим суддею» (2021).

Роботи вказаних вчених значною мірою доповнили доробок наукових досліджень, присвячених проблематиці застосування ЗЗКП та правових механізмів і засобів, які дозволять стороні захисту в таких провадженнях ефективно реалізовувати завдання, визначені у КПК України, а також ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

Натомість на теперішній час у науковій доктрині відсутнє комплексне дослідження сутності та процесуальних форм прояву ініціативності сторони захисту під час обрання, зміни, скасування ЗЗКП на стадії досудового розслідування. Крім того, законодавчі зміни, новітня судова практика та виклики сьогодення обумовлюють необхідність переосмислення низки питань, пов'язаних із ініціативністю сторони захисту під час обрання, зміни, скасування ЗЗКП на стадії досудового розслідування.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертацію виконано відповідно до положень Стратегії розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства на 2021-2023 роки (затверджена указом Президента України від 11 червня 2021 року № 231/2021), Національної стратегії у сфері прав людини на 2021-2023 роки (затверджена указом Президента України від 24 березня 2021 року № 119/2021), Плану дій з реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на 2021-2023 роки (затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 червня 2021 року № 756-р). Дослідження є складовою плану науково-дослідної роботи

Одеського державного університету внутрішніх справ «Пріоритетні напрямки розвитку та реформування правоохоронних органів в умовах розгортання демократичних процесів у державі» (державний реєстраційний номер 0116U006773) та частиною загальної наукової теми, що виконується кафедрою кримінального процесу та криміналістики Одеського державного університету внутрішніх справ «Охорона та захист прав, свобод і законних інтересів учасників кримінального провадження» (0114U004019).

Тему дисертації затверджено на засіданні Вченої ради Одеського державного університету внутрішніх справ 30 листопада 2020 року, протокол №10. Тему дисертації уточнено на засіданні Вченої ради Одеського державного університету внутрішніх справ 27 квітня 2023 року, витяг з протоколу №10.

Метою дослідження є отримання наукового результату у вигляді науково обґрунтованих теоретичних положень щодо обрання, зміни та скасування заходів забезпечення кримінального провадження за ініціативою сторони захисту та розроблення пропозицій щодо вдосконалення кримінального процесуального законодавства України та практики його застосування.

Для досягнення зазначеної мети у дисертаційному дослідженні вирішувалися такі **завдання**:

- проаналізувати стан наукової розробленості проблематики обрання, зміни та скасування заходів забезпечення кримінального провадження за ініціативою сторони захисту;
- визначити поняття та зміст, процесуальні механізми реалізації ініціативності сторони захисту при обранні, зміні та скасуванні заходів забезпечення кримінального провадження;
- з'ясувати та охарактеризувати особливості обрання, зміни та скасування заходів забезпечення кримінального провадження, які не є запобіжними заходами, за ініціативою сторони захисту на стадії досудового розслідування;
- дослідити порядок обрання, зміни та скасування запобіжних заходів за ініціативою сторони захисту на стадії досудового розслідування;
- визначити особливості реалізації ініціативності сторони захисту під час обрання, зміни та скасування заходів забезпечення кримінального провадження в умовах воєнного стану.

Об'єктом дослідження виступають правовідносини, які виникають в процесі обрання, зміни та скасування заходів забезпечення кримінального провадження за ініціативи сторони захисту.

Предметом дослідження є обрання, зміна, скасування заходів забезпечення кримінального провадження на стадії досудового розслідування за ініціативою сторони захисту.

Методи дослідження, які були використані у даній науковій роботі прямо обумовлені поставленою метою, завданнями, обраним об'єктом та предметом дослідження. Базову методологію даної роботи становлять філософські, загальнонаукові та спеціально-юридичні методи наукового пізнання.

Діалектичний метод було використано як філософський метод, який є необхідним при встановленні об'єктивної дійсності під час розгляду певних правових явищ та є підґрунтям формування загального теоретичного знання викладеного в роботі. За допомогою цього методу сформовано нові правові категорії, більш ґрунтовно досліджено сутність ініціативних проявів в процесуальній діяльності сторони захисту під час обрання, зміни та скасування заходів забезпечення кримінального провадження за ініціативою сторони захисту (розділи 1 – 3).

Аналіз як метод наукового пізнання застосовувався також у розділах 1-3 з метою детального осмислення наявної доктринальної платформи та всього масиву діючого законодавства, що регулює досліджувану сферу правовідносин, а також для формування власних висновків та узагальнень. *Синтез* дозволив виділити елементи ініціативної діяльності сторони захисту під час застосування кожного із ЗЗКП окремо та встановити цілісний та взаємопов'язаний єдиний комплекс структурних елементів, що становлять поняття ініціативності (підрозділ 1.1, 1.2, 2.1, 2.2). *Метод моделювання* дозволив створити проекти правових положень, які покликані удосконалити відносини у сфері обрання, зміни та скасування заходів забезпечення кримінального провадження за ініціативою сторони захисту, а також гарантувати дотримання засад процесуальної рівності сторін та правової визначеності аналізованих правовідносин (підрозділи 2.1, 2.2, розділ 3). *Формально-логічний метод* було використано для обробки великого масиву різних наукових думок з приводу обраної теми дослідження та формування нових понять та категорій, зокрема таких як «ініціативність сторони захисту», «активна», «пасивна» та «змішана форма ініціативності» (підрозділи 1.1,1.2).

За допомогою *порівняльно-правового методу* проаналізовано різні доктринальні висновки вчених-процесуалістів щодо питань, які входять в об'єкт нашого дослідження. Також було співставлено законодавче регулювання кожного із ЗЗКП окремо, як в межах загального порядку провадження, так і в окремих особливих порядках кримінального провадження. Вказаний метод у тому числі було використано при дослідженні правової регламентації правовідносин щодо застосування деяких ЗЗКП в кримінальному процесуальному законі зарубіжних країн (підрозділи 2.1, 2.2, розділ 3). *Формально-юридичний метод* використовувався при дослідженні правових категорій, понять, структури інституту застосування ЗЗКП за ініціативою сторони захисту з точки зору їх визначеності у конкретних правових нормах (підрозділи 2.1, 2.2, розділ 3). За допомогою *функціонального методу* було визначено основні напрями спрямування діяльності сторони захисту під час вирішення питання про застосування до підозрюваного ЗЗКП (підрозділи 2.1, 2.2, розділ 3).

Емпіричну базу дослідження становлять дані судової практики ЄСПЛ та національних судів, опитування 338 респондентів, серед яких 284 адвокатів та 54 помічників адвокатів, а також особистий практичний досвід здобувачки у сфері адвокатської діяльності.

Наукова новизна одержаних результатів. Дисертаційне дослідження є першим науковим комплексним дослідженням ініціативності сторони захисту під час вирішення питання про обрання, зміну та скасування ЗЗКП.

Робота містить висновки та рекомендації, які мають значення для подальшого розвитку науки кримінального процесуального права та містять наукову новизну:

вперше:

- сформульовано авторську дефініцію «ініціативність сторони захисту» у контексті обрання, зміни чи скасування ЗЗКП. Під цим поняттям запропоновано розуміти проактивну діяльність сторони захисту з використанням комплексу процесуальних засобів, способів реагування на правову дійсність у конкретному кримінальному провадженні в динаміці кримінальної процесуальної діяльності, шляхом тактичного використання відповідно до процесуальної ситуації наданих законом прав, з метою досягнення найбільш сприятливого та бажаного для підозрюваного результату та забезпечення ефективного захисту;

- обґрунтовано існування та прикладне значення трьох форм ініціативності сторони захисту під час вирішення питання про застосування ЗЗКП, які складають зміст вказаної правової категорії та мають загальнотеоретичне значення, що дозволяє вдосконалити здійснення захисту законних інтересів особи, щодо якої вирішується питання про обрання, зміну чи скасування ЗЗКП під час досудового розслідування. До активної форми прояву ініціативності сторони захисту віднесено конкретні дії, спрямовані спростування доводів слідчого, прокурора щодо необхідності застосування до підозрюваного обвинуваченого певного ЗЗКП. До пасивної форми - тактичні рішення сторони захисту, при яких суб'єкт умисно не використовує надане процесуальним законом право. Змішана форма ініціативності сторони захисту під час застосування ЗЗКП являє собою комплекс взаємопов'язаних дій, що окремо одна від одної можуть бути віднесені до активної або пасивної форми;

- виділено особливості застосування, зміни та скасування ЗЗКП в умовах воєнного стану, які впливають на реалізацію ініціативності сторони захисту:

- 1) врахування слідчим суддею як ризиків запровадження воєнного стану та збройної агресії в Україні;
- 2) обмеження ініціативності сторони захисту при обранні в окремих категоріях кримінальних проваджень тримання під вартою як безальтернативного запобіжного заходу;
- 3) обмеження ініціативності сторони захисту при вирішенні питання про скасування такого запобіжного заходу як тримання під вартою для проходження військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період внаслідок неможливості відповідно до ст. 616 КПК України безпосереднього звернення до слідчого судді з відповідним клопотанням;
- 4) використання як форми прояву ініціативності сторони захисту звернення зі скаргою на бездіяльність прокурора при вирішенні питання про скасування запобіжного заходу для проходження військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період;
- 5) виключність випадків розгляду клопотання про застосування

запобіжних заходів без участі підозрюваного та можливість ініціювання захисником подання клопотання до суду про такий розгляд за відсутності його підзахисного; 6) обмеження ініціативності сторони захисту внаслідок нерегульованості порядку прийняття рішення прокурором, керівником органу прокуратури у випадку делегування йому повноважень слідчого судді; 7) непропорційність регулювання питань діяльності сторони обвинувачення та сторони захисту в умовах воєнного стану на стадії досудового розслідування внаслідок відсутності механізмів залучення та зміни захисника, у випадках, коли його участь об'єктивно унеможливлена внаслідок умов воєнного стану;

удосконалено:

- позицію щодо обов'язку сторони обвинувачення повідомити сторону захисту про можливість ознайомитись з клопотаннями про застосування таких ЗЗКП, як грошове стягнення та накладення арешту на майно;

- пропозиції щодо уточнення процедури повернення стороні захисту раніше вилучених документів, які посвідчують спеціальне право особи, у випадку прийняття рішення слідчим суддею про повернення клопотання сторони обвинувачення про тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом. У контексті забезпечення засади рівності сторін обґрунтовано необхідність встановлення конкретного строку для сторони обвинувачення для повторної подачі повернутого клопотання та обов'язку повернути вилучені документи, у випадку його пропуску;

- гарантії ознайомлення захисника зі змістом клопотання про обрання запобіжного заходу та з доданими до нього матеріалами не пізніше ніж за одну годину до початку судового розгляду;

дістали подальшого розвитку:

- пропозиції щодо впровадження нових процесуальних механізмів прояву ініціативи сторони захисту у кримінальному провадженні;

- теоретичні положення щодо напрямків прояву ініціативності сторони захисту під час обрання, зміни, скасування ЗЗКП: спростування обґрунтованості підозри особи у вчиненні нею злочину; спростування наявності ризиків, які наведені у відповідному клопотанні стороною обвинувачення; доведення доцільності забезпечення кримінального провадження шляхом застосування найменш правообмежуючого запобіжного заходу;

- напрями доказової діяльності сторони захисту щодо кожного із ЗЗКП;

- підхід, відповідно до якого терміни «місце реєстрації», «місце проживання» та «місце перебування» не підлягають ототожненню, та використання факту відсутності підозрюваного, обвинуваченого за місцем його реєстрації, під час обґрунтування необхідності обрання запобіжного заходу.

Практичне значення одержаних результатів. Викладені у дисертаційному дослідженні положення, висновки та пропозиції є внеском у теорію та практику кримінальної процесуальної науки та можуть бути використані у:

- у науково-дослідній діяльності - для продовження наукового дослідження сутності, структури, процесуальних форм та проблематики ініціативності сторони захисту під час обрання, зміни та скасування ЗЗКП. Визначення перспектив розвитку методологічної основи для надання кваліфікованої правової допомоги у зазначених провадженнях (акт впровадження результатів наукового дослідження у науково-дослідну діяльність Одеського державного університету внутрішніх справ від 20.03.2024 р.).

- у навчальному процесі – під час підготовки лекцій, семінарів, тестово-контрольних завдань та інших навчально-методичних матеріалів для викладання дисципліни «Кримінальний процес» (акт впровадження результатів наукового дослідження у навчальний процес Одеського державного університету внутрішніх справ від 20.03.2024 р.).

Апробація результатів дисертації. Дисертаційна робота підготовлена на кафедрі кримінального процесу та криміналістики Одеського державного університету внутрішніх справ, обговорена на засіданні міжкафедрального семінару університету, схвалена ним і рекомендована до захисту (протокол №16/2 від 09.06.2023 р.). Основні положення і висновки дисертації доповідались авторкою і були предметом обговорення на міжнародних науково-практичних конференціях: Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Проблеми досудового розслідування в сучасних умовах: правові та організаційні аспекти» (м. Одеса, 29 квітня 2021 р.); Міжнародна науково-практична конференція «Кримінальне провадження в умовах воєнного стану: нормативно-правові, методологічні та праксеологічні аспекти» (м. Одеса, 30 травня 2022 р.); Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні питання кримінального провадження у сучасних умовах» (м. Одеса, 31 травня 2023).

Публікації. На підставі висновків дисертації було опубліковано 6-ти наукових публікаціях, серед яких одна стаття у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection, 2 у виданнях, що включені МОН України до переліку наукових фахових видань з юридичних наук, 3 тези доповідей, оприлюднених на міжнародних конференціях.

Структура та обсяг дисертації. Дисертація складається з анотації, вступу, трьох розділів, висновків, списку використаної літератури (192 найменування) - 23 сторінки та додатків – 20 сторінок. Загальний обсяг дисертації становить 240 сторінки, із них основний текст – 180 сторінки.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ:

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Teteriatnyk H., Piaskovskyi V., Myrovskaya A., Sakovskyi A., Gunchenko D.. International standards for criminal proceedings in emergency legal regimes. Cuestiones Políticas. 2021. №72 (vol 39). p.509 – 530.

2. Гунченко Д. І. Тимчасовий доступ до речей та документів як процесуальна форма ініціативності сторони захисту у кримінальному провадженні. *Актуальні питання юридичної науки*. 2023. №21. С. 191 – 196.
3. Гунченко Д.І. Щодо питання ініціативності сторони захисту під час обрання, зміни, скасування заходів забезпечення кримінального провадження. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. №12. С. 526 – 528.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дослідження:

4. Гунченко Д.І. Особливості оскарження повернення тимчасово вилученого майна за клопотанням сторони захисту. *Проблеми досудового розслідування в сучасних умовах: правові та організаційні аспекти: матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції*, м. Одеса, 29 квітня 2021 р. С. 126-128.
5. Гунченко Д.І. Ініціативність сторони захисту при розгляді питань щодо заходів забезпечення кримінального провадження. *Кримінальне провадження в умовах воєнного стану: нормативно-правові, методологічні та праксеологічні аспекти: матеріали міжнародної науково-практичної конференції*, м. Одеса, 30 травня 2022 р. С. 104 – 106.
6. Гунченко Д.І., Щодо проблематики визначення правового статусу майна, яке було вилучено у особи за результатами проведення обшуку. *Актуальні питання кримінального провадження у сучасних умовах: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції*, 31 травня 2023. Одеса. С. 78 – 81

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана грамотно, з правильним вживанням юридичної та спеціальної термінології. Стиль викладення матеріалів дослідження, наукових положень, висновків і рекомендацій забезпечують легкість і доступність їх сприйняття.

У результаті публічної презентації наукових результатів дисертації Гунченко Д.І. і повноти публікації основних результатів дослідження.

УХВАЛИЛИ:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації **Гунченко Дар'ї Ігорівни** на тему «Обрання, зміна, скасування заходів забезпечення кримінального провадження на стадії досудового розслідування за ініціативою сторони захисту».

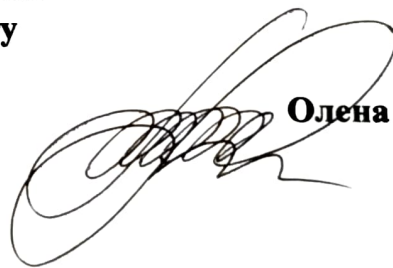
2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Гунченко Д.І. відповідає спеціальності 081 «Право» та вимогам

Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261, Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами).

3. Рекомендувати дисертацію Гунченко Д.І. на тему «Обрання, зміна, скасування заходів забезпечення кримінального провадження на стадії досудового розслідування за ініціативою сторони захисту» до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 081 «Право».

Головуюча на засіданні

Т.в.о. завідувача кафедри кримінального процесу та криміналістики факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Одеського державного університету внутрішніх справ МВС України кандидат юридичних наук

Олена МАРЧЕНКО